

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la aprobarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”

În temeiul art. 11 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

- 1) Programul „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”, conform anexei nr. 1;
- 2) Planul de implementare a activităților în cadrul Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”, conform anexei nr. 2.

2. Implementarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” se atribuie Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

3. Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii va elabora manualul operațional necesar pentru implementarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”, care va stipula etapele și condițiile de implementare a Programului menționat, precum și va asigura publicarea unui ghid de aplicare la Programul nominalizat pe pagina web oficială a organizației.

4. Finanțarea activităților prevăzute conform Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” se va efectua din contul și în limitele alocațiilor stabilite în bugetul de stat, inclusiv din contul asistenței financiare externe.

5. Activitățile de finanțare în cadrul Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” constituie o schemă de ajutor de minimis și cad

sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2020.

6. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 973/2018 cu privire la aprobarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 398-399, art. 1049), cu modificările ulterioare.

7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei.

8. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul economiei

Sergiu Gaibu

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr.

PROGRAMUL
„START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Program are drept scop dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale în rândul tinerilor și creșterea potențialului de accesare a surselor de finanțare.

2. Obiectivul general al Programului este promovarea antreprenoriatului în rândul generației tinere în vederea sprijinirii integrării socio–economice a tinerilor.

3. În perioada de implementare, Programul este orientat spre atingerea următoarelor obiective specifice:

1) stimularea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor și creșterea gradului de conștientizare a acestora, cu privire la posibilitățile de lansare a unei afaceri;

2) consolidarea competențelor antreprenoriale a tinerilor, prin asigurarea suportului informațional, consultativ și educațional;

3) impulsionarea creării unei afaceri și integrarea tinerilor în mediul antreprenorial, prin oferirea suportului financiar nerambursabil;

4) fortificarea dezvoltării afacerilor create de către tineri, prin facilitarea accesului la resurse creditare;

5) încurajarea implementării inovațiilor, a transferului tehnologic și de know-how în scopul creșterii numărului întreprinderilor active și a locurilor de muncă, în special în zonele rurale.

4. În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni principale:

Transfer tehnologic și de know-how – proces de partajare a abilităților, cunoștințelor și metodelor de dezvoltare și exploatare a tehnologiei în vederea sporirii eficienței și calității unor produse, servicii, procese sau a obținerii altora noi, care sunt cerute pe piață sau prin care se adoptă un comportament inovativ;

Hackathon – eveniment în care mai mulți tineri/participanți, pe baza intereselor și talentelor fiecăruia, sunt stimulați și încurajați să găsească soluții creative, neobișnuite sau inovatoare pentru anumite situații ori sarcini concrete;

Pitch Training – seminar practic de instruire în baza unei metodologii specifice, prin care se dezvoltă abilitățile de prezentare a afacerii de către întreprinzător în fața potențialilor investitori în scopul atragerii resurselor financiare;

Imobilizări corporale - active deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai

mare de un an în activitatea entității, transmise în exploatare, valoarea unitară a căroră depășește plafonul valoric prevăzut de legislația fiscală.

Imobilizări necorporale – imobilizări nemonetare care nu îmbracă o formă materială, identificabile și controlabile de entitate ce sunt transmise în exploatare sub formă de concesiuni, licențe și mărci; drepturi de autor și titluri de protecție; programe informatice și alte imobilizări necorporale (website-uri, modele, proiecte, drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale etc.).

5. Prezentul Program include 4 componente de implementare, după cum urmează:

- 1) Componenta I – Informare, instruire și consultanță antreprenorială;
- 2) Componenta II – Suport financiar nerambursabil;
- 3) Componenta III – Credit cu porțiuni de grant;
- 4) Componenta IV – Monitorizare.

CAPITOLUL II

Secțiunea 1

Componenta I – Instruire și consultanță antreprenorială

6. Pentru participarea la Componenta I solicitantul trebuie să întrunească următoarele criterii:

- 1) tânăr cu vârsta cuprinsă între 18-35 de ani inclusiv;
- 2) cetățean al Republicii Moldova.

7. Componenta I prevede activități de ghidare a tinerilor în domeniul antreprenoriatului, precum: informare, acordarea suportului consultativ și cursuri de formare antreprenorială.

8. ODÎMM va acorda suport informațional ÎMM și va organiza evenimente de promovare a prezentului Program, precum:

- 1) sesiuni de informare, evenimente tematice;
- 2) emisiuni TV și Radio la posturile naționale și locale;
- 3) alte elemente de vizibilitate.

9. Formarea antreprenorială, prevede dezvoltarea abilităților antreprenoriale în domeniul inițierii unei afaceri și elaborării proiectului investițional. De asemenea, cursul de formare va include activități de *Identificare a ideilor de afaceri - Hackathon* și un seminar de instruire privind prezentarea proiectului investițional „pitch training”.

10. Pentru a beneficia de cursuri de instruire, fiecare solicitant va completa formularul de înscriere.

11. Pe durata Programului, ODIMM va acorda consultanță gratuită beneficiarilor la toate etapele de implementare.

Secțiunea a 2-a

Componenta II – Suport financiar nerambursabil

12. Pentru participarea la Componenta II a Programului solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

1) tânăr cu vârsta cuprinsă între 18-35 de ani inclusiv, cetățean al Republicii Moldova;

2) deținerea certificatului de participare la Componenta I a Programului sau un alt certificat de formare în domeniul antreprenoriatului obținut în cadrul Programelor de Start-up implementate de către ODIMM, eliberat nu mai târziu de 3 ani la data aplicării la Componenta II a Programului. Acest criteriu este obligatorie pentru solicitanții care depun proiectele investiționale din numele persoanei fizice sau a unei întreprinderi nou – înregistrate.

3) întreprindere, definită conform art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care nu depășește termenul de doi ani de la înființare, la data aplicării la Program, sau persoană fizică, care intenționează să constituie o întreprindere în termen de o lună din data aprobării proiectului investițional.

13. Finanțarea nerambursabilă este de maxim **70%** din suma proiectului investițional, dar nu va depăși **200.000 MDL**, iar contribuția beneficiarului va constitui minim **30%** din suma proiectului investițional.

14. Suportul financiar nerambursabil va fi transferat direct către beneficiar, la contul de decontare a entității juridice (întreprinderii) fondate în condițiile legislației.

15. Cheltuieli eligibile:

1) imobilizări corporale (instalații de lucru; utilaje și echipamente, cu excepția tehnicii agricole, eligibile pentru subvenționare din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, administrat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; instrumente de lucru; tehnică de calcul);

2) materii prime și materiale de construcții necesare dotării și amenajării spațiului de producere în limitele aprobate de prevederile Manualului Operațional de implementare a Programului);

3) imobilizări necorporale (obținerea standardelor; certificatelor de calitate; francize; aplicații software; în limitele aprobate de prevederile Manualului operațional de implementare a Programului);

4) servicii de dezvoltare a afacerii (consultanță și formare profesională - în

domeniu de activitate desfășurat; marketing și publicitate; în limitele aprobate de prevederile Manualului operațional de implementare a Programului).

16. Cheltuieli neeligibile:

- 1) costurile de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/ sau subvenții de stat, inclusiv contribuția proprie;
- 2) pierderi la schimb valutar;
- 3) datorii a perioadelor precedente de activitate ale beneficiarului;
- 4) costuri suportate înainte de depunerea formularului la Componenta II a Programului;
- 5) achiziționarea echipamentului de mâna a doua;
- 6) finanțarea costurilor de leasing, credit, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente;
- 7) cheltuieli TVA;
- 8) impozite și taxe;
- 9) servicii de transport,
- 10) ambalare și punerea în funcțiune;
- 11) cheltuieli de remunerare a personalului;
- 12) plăți efectuate în numerar;
- 13) costuri de arendă sau locațiune a spațiilor/oficiilor/terenurilor necesare activității;
- 14) consumabile și cheltuieli administrative.
- 15) bunuri imobile;
- 16) tehnica agricolă, eligibilă pentru subvenționare din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

17. Domenii de activitate neeligibile pentru finanțare:

- 1) activitățile de intermediere financiară și asigurări, case de amanet;
- 2) tranzacțiile imobiliare, activitățile de consultanță juridică;
- 3) activitățile de jocuri de noroc și pariuri;
- 4) comercializarea de armament;
- 5) activitățile din domeniul comerțului cu ridicata și amănuntul;
- 6) activitățile de producere sau comercializare a tutunului și băuturi alcoolice (cu excepția vinului și a berii).

18. Pentru a participa la Componenta II, fiecare solicitant va depune un formular de aplicare, care va conține în mod obligatoriu un set de acte indicate în Manualul Operațional al Programului.

19. Perioada de înscriere și depunere a dosarului va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Economiei și ODIMM.

20. Modalitatea de selectare a beneficiarilor Componentei II este prevăzută în Manualul Operațional de implementare a Programului.

21. Finanțarea se va realiza în tranșe conform Manualului Operațional de implementare a Programului.

Secțiunea a 3-a **Componenta III – Credit cu porțiuni de grant**

22. Pentru participarea la Componenta III a Programului solicitantul trebuie să întrunească următoarele criterii:

1) Întreprindere, definită conform art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;

2) Fondatorii întreprinderii trebuie să fie tineri cu vârsta cuprinsă între 18–35 de ani inclusiv, cetățeni ai Republicii Moldova și să dețină cel puțin 75% din proprietatea întreprinderii/afacerii.

23. La Componenta III pot participa inclusiv beneficiarii Componentei II, care au implementat proiectul investițional și au confirmat utilizarea resurselor financiare conform destinație.

24. Finanțarea proiectului eligibil poate fi acordată în sumă de până la **1.760.000 MDL**, care va include porțiunea de împrumut rambursabil de 85% acordat beneficiarului de Instituțiile Financiare Partenere (IFP), intermediare și porțiunea de suport financiar nerambursabil de 15%.

25. Cheltuieli eligibile:

1) pentru porțiunea de grant: procurarea de imobilizări corporale, precum și imobilizări necorporale în limitele aprobate de prevederile Manualului Operațional de implementare a Programului;

2) pentru porțiunea de credit: procurare de mărfuri și servicii, inclusiv a capitalului circulant necesar pentru implementarea activităților proiectului tinerilor.

26. Termenul de depunere a cererilor de finanțare: apel deschis până la epuizarea fondurilor alocate.

27. Termenul de acordare a creditului nu va depăși 5 ani.

28. Domeniile de activitate neeligibile pentru finanțare sunt cele prevăzute la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii precum și activitățile din domeniul comerțului.

29. Procedura de aplicare și transferare a resurselor financiare implică următoarele etape de bază:

1) Cererea de aplicare a beneficiarului potențial pentru partea de grant, însoțită de documentele justificative, va fi transmisă către ODIMM;

2) Cererea beneficiarului potențial de solicitare pentru partea de credit, va fi prezentată de acesta către IFP, cu care Ministerul Finanțelor și Oficiul de Gestionare a Proiectelor de Asistență Externă (OGPAE) are semnate acorduri de recreditare a fondurilor liniilor de credit investiționale alocate pentru dezvoltarea sectorului real, finanțate din împrumuturi externe de stat.

3) Resursele pachetului financiar vor fi acordate beneficiarilor eligibili în baza:

(i) condițiilor ODIMM stipulate pentru accesarea părții de grant și

(ii) termenilor condițiilor și procedurilor operaționale ale liniilor de credit în vigoare, solicitate pentru partea de credit, recreditate de OGPAE prin intermediul IFP, care își vor asuma toate riscurile legate de partea de credit, evaluând conform procedurilor sale de credit eligibilitatea proiectului și a cheltuielilor propuse spre finanțare. Pentru finanțarea împrumuturilor în cadrul Programului OGPAE va utiliza mijloacele circulante disponibile în cadrul liniilor de credit destinate finanțării Facilității de Creditare a Tinerilor, sau alte mijloace disponibile ale OGPAE conform deciziilor Consiliului de supraveghere al OGPAE și/ sau donatorilor de fonduri.

30. Partea grantului cu destinația specială de co-finanțare a proiectelor și împrumuturilor beneficiarilor acceptați de IFP în cadrul Programului va fi transferată de către ODIMM la contul beneficiarului, deschis la IFP creditoare. Etapele de aplicare și procedura de transferare a resurselor pachetului financiar vor fi descrise în Manualul Operațional al Programului, care va fi coordonat de părțile participante la implementarea Programului.

Secțiunea a 4-a

Componenta IV – Monitorizare

31. Activitățile Componentei IV au ca scop evaluarea realizării proiectelor investiționale finanțate în cadrul Programului, ceea ce presupune:

1) procesul de monitorizare al beneficiarului;

2) urmărirea respectării condițiilor și utilizării resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de finanțare nerambursabilă;

3) perioada de monitorizare a beneficiarilor din cadrul Componentei II a Programului va constitui 2 ani din data prezentării setului complet de acte, care confirmă utilizarea resurselor financiare conform destinației.

4) perioada de monitorizare pentru proiectele finanțate în cadrul Componentei III va fi efectuată de către ODIMM, IFP și OGPAE. Termenul de monitorizare pentru porțiunea de grant va constitui minim 2 ani de la prezentarea

setului de acte care confirmă utilizarea resurselor financiare nerambursabile conform destinației. Pe parcursul perioadei de monitorizare IFP intermediare vor prezenta rapoarte privind progresul proiectului și respectarea condițiilor de finanțare.

32. În cazul nerespectării condițiilor de finanțare nerambursabilă beneficiarul va fi obligat să ramburseze către ODIMM mijloacele financiare acordate.

33. ODIMM va efectua monitorizarea la etapele de pre-finanțare și post-finanțare a proiectelor și va solicita de la beneficiari și/ sau IFP periodic, rapoarte de performanță.

CAPITOLUL IV

Monitorizarea procesului de implementare a Programului

Secțiunea 1

Perioada de implementare a Programului și estimarea costurilor

34. Termenul de implementare a Programului este de 36 de luni, cu posibilitatea de prelungire în baza mijloacelor financiare suplimentare alocate pentru extinderea Programului.

35. Implementarea Programului necesită un buget de 60 mil. MDL, cu posibilitatea de a fi suplinit cu fonduri ale donatorilor locali și externi.

Secțiunea a 2-a

Indicatorii Programului

36. Indicatori de produs:

1) cel puțin 6 activități de mediatizare și informare organizate, cu privire la promovarea Programului;

2) cel puțin 800 tineri consultați, în vederea lansării și dezvoltării unei afaceri;

3) cel puțin 500 de tineri instruiți în scopul dezvoltării capacităților antreprenoriale;

4) cel puțin 150 de companii create de către tineri vor beneficia de suport financiar nerambursabil;

5) cel puțin 100 de companii gestionate de către tineri vor accesa prin IFP intermediare credite subsidiare investiționale pentru dezvoltarea afacerii, care vor fi co-finanțate cu porțiunea de grant oferit de ODIMM;

6) circa 300 de tineri integrați în procesul de generare de idei inovatoare de afaceri din întreaga țară.

37. Indicatori de rezultat:

- 1) cel puțin 600 de tineri își vor îmbunătăți abilitățile și competențele antreprenoriale;
- 2) cel puțin 350 de tineri vor înființa o afacere;
- 3) cel puțin 300 tineri vor aplica la program;
- 4) volumul de investiții în economia națională, va crește cu circa 100 mil. MDL;
- 5) crearea/menținerea a cel puțin 350 locuri de muncă, inclusiv 50% în zonele rurale;
- 6) cel puțin 10% din companiile finanțate vor aplica elemente inovative și de dezvoltare durabilă.

Secțiunea a 3-a **Implementarea și coordonarea Programului**

38. Implementarea prezentului Program se va realiza de ODIMM, iar Componenta III se va realiza de comun cu OGPAE și IFP intermediare în conformitate cu Manualul Operațional de implementare.

39. Pentru gestionarea eficientă, ODIMM va conecta prezentul Program la sistemul informațional de management intern.

40. ODIMM va elabora și prezenta anual Consiliului de coordonare al ODIMM și Ministerului Economiei rapoarte privind implementarea Programului și atingerea indicatorilor de produs și a indicatorilor de rezultat.

41. Evaluarea și aprobarea dosarelor solicitanților de finanțare nerambursabilă prin intermediul Programului este realizată de către Comitetul de evaluare, instituit prin ordinul Directorului ODIMM, format din 1 reprezentant delegat de Ministerul Economiei și alte 4 persoane desemnate din cadrul ODIMM. La necesitate, membri ai Comitetului pot deveni reprezentanții instituțiilor donatoare, partenerilor de implementare, precum și experți independenți.

42. În procesul de evaluare, Comitetul de evaluare se va conduce de condițiile și criteriile de evaluare stipulate în Manualul Operațional de implementare a prezentului Program.

Secțiunea a 4-a

Supravegherea și coordonarea Programului

43. Funcția de supraveghere, evaluare a activităților și a modului de implementare a prezentului Program este efectuată de Consiliul de coordonare al ODIMM.

44. Pornind de la atribuțiile funcționale și drepturile Consiliului de coordonare, prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 cu privire la crearea Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, în vederea gestionării eficiente a prezentului Program, Consiliul de Coordonare exercită următoarele atribuții:

- 1) aprobă Manualul Operațional de implementare a Programului;
- 2) aprobă Raportul anual de implementare a Programului;
- 3) contribuie la soluționarea altor probleme care nu contravin prevederilor Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 538/2007 și legislației în vigoare.

45. Toate deciziile Consiliului de coordonare se fixează în procesele-verbale ale ședințelor.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr.

**Planul de implementare a activităților în cadrul
„START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”**

Activitățile-cheie	Trimestre de implementare											
	I an				II an				III an			
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
Acțiuni de administrare a Programului												
Pregătirea și aprobarea Manualului Operațional												
Componenta I – Informare, instruire și consultanță antreprenorială												
Înregistrarea formularelor de aplicare la instruire												
Desfășurarea cursurilor de formare antreprenorială												
Acordarea suportului consultativ												
Componenta II – Suport financiar nerambursabil												
Înregistrarea formularelor de aplicare												
Evaluarea proiectelor investiționale și selectarea companiilor												
Semnarea Contractelor cu beneficiarii												
Finanțarea proiectelor investiționale												
Componenta III – Credit cu porțiuni de grant												
Înregistrarea cererilor de aplicare, de către ODIMM pentru porțiunea de grant												
Înregistrarea cererilor de către IFP pentru solicitare pentru partea de credit												
Evaluarea cererilor de finanțare												
Semnarea Contractelor cu beneficiarii												
Finanțarea proiectelor investiționale												
Componenta IV – Monitorizare												
Monitorizarea proiectelor investiționale												
Monitorizarea și evaluarea Programului Elaborarea raportului de progres												

Notă informativă

la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect de hotărâre „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” este elaborat de către Ministerul Economiei în coordonare cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Insuficiența oportunităților pentru valorificarea cunoștințelor și a competențelor tinerilor, fie în calitate de angajat, fie în cea de întreprinzător, care a cauzat un exod masiv al acestora. Statistica națională privind relația tinerilor cu piața muncii interne atestă faptul că, doar 3 din 10 tineri sunt plasați în câmpul muncii, iar circa 2/3 sunt economic inactivi. Din totalul tinerilor ocupați pe piața muncii, peste 31% au locuri de muncă informale, iar în rândul tinerilor salariați 10,4% lucrează fără contracte individuale de muncă. Sondajele efectuate denotă că, tinerii din Republica Moldova au un grad înalt de motivație pentru inițierea și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii, însă nu dispun de suficiente instrumente și resurse de suport. Astfel, principala problemă pentru tinerii întreprinzători rămâne a fi accesul la resurse financiare ușor accesibile.</p> <p>Necesitatea implementării prevederilor documentelor de politici naționale</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”, care prevede la capitolul VI. Politici sectoriale: Economie și Antreprenoriat, acțiunea cu privire la „Evaluarea, consolidarea și eficientizarea programelor de susținere a IMM și mediului de afaceri pentru a reduce și a simplifica procedurile birocratice de accesare a acestora, inclusiv a celor în curs de dezvoltare”.</i>- <i>Legea Nr. 215 din 29-07-2016 cu privire la tineret</i> prevede domeniile de intervenție ale statului pentru susținerea tinerilor prin: stimularea inițiativelor tinerilor antreprenori, programelor de abilitare economică, dezvoltarea instrumentelor de formare în domeniul afacerilor; încurajarea participării tinerilor în cadrul programelor de suport.- <i>Legea Nr. 179 din 21-07-2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.</i> Unul din obiectivele programelor de stat este susținerea tinerilor întreprinzători în lansarea unei afaceri în țară.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care vizează armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Programul are scopul acordarea suportului pentru tineri în lansarea și dezvoltarea unei afaceri și include următoarele patru Componente:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Componenta I - Instruire și consultanță antreprenorială;2. Componenta II – Suport financiar nerambursabil;3. Componenta III – Credit cu porțiuni de grant;4. Componenta IV – Monitorizare.

Principalele caracteristici ale fiecărei componente a Programului sunt:

Componenta I. Instruire și consultanță

Prevede activități de ghidare a tinerilor în domeniul antreprenoriatului, precum: informare, acordarea suportului consultativ și cursuri de formare antreprenorială. Formarea antreprenorială este orientată spre dezvoltarea abilităților antreprenoriale în domeniul inițierii unei afaceri și elaborării proiectului investițional. De asemenea, cursul de instruire va include activități de *Identificare a ideilor de afaceri - Hackathon* și un seminar de instruire privind prezentarea proiectului investițional „pitch training”.

Componenta II. Suport financiar nerambursabil

Suportul financiar se acordă sub formă de finanțare nerambursabilă (grant). Finanțarea nerambursabilă este de maxim 70% din suma proiectului investițional și nu va depăși **200.000 MDL**, iar contribuția Beneficiarului va constitui minim 30% din suma proiectului investițional.

Pentru a participa la Program, fiecare solicitant va depune un formular de aplicare, care va conține, în mod obligatoriu, un set de acte indicat în Manualul Operațional al Programului. Perioada de înscriere și depunere a dosarului va fi anunțată pe paginile web oficiale ale Ministerului Economiei și ODIMM, precum și în presă.

Modalitatea de selectarea a beneficiarilor Componentei II este prevăzută în Manualul Operațional de implementare a Programului.

Componenta III. Credit cu porțiuni de grant. Componenta III se va realiza de comun cu Oficiul de Gestionare a Proiectelor de Asistență Externă (OGPAE) și Instituțiile Financiare Partenere (IFP) intermediare în conformitate cu Manualul Operațional de implementare.

Finanțarea proiectului eligibil poate fi acordată în sumă de până la **1.760.000 MDL**, care va include porțiunea de împrumut rambursabil de 85% acordat beneficiarului de IFP și porțiunea de suport financiar nerambursabil de 15%.

Termenul de depunere a cererilor de finanțare: apel deschis până la epuizarea fondurilor alocate. Termenul de acordare a creditului: nu va depăși 5 ani.

Procedura de aplicare și transferare a resurselor financiare implică următoarele etape de bază:

1) Cererea de aplicare a beneficiarului potențial pentru partea de grant, însoțită de documentele justificative, va fi transmisă către ODIMM;

2) Cererea beneficiarului potențial de solicitare pentru partea de credit, va fi prezentată de acesta IFP, cu care Ministerul Finanțelor și OGPAE are semnate acorduri de recreditare a fondurilor liniilor de credit investiționale alocate pentru dezvoltarea sectorului real, finanțate din împrumuturi externe de stat pentru dezvoltare.

3) Resursele pachetului financiar vor fi acordate beneficiarilor eligibili în baza:

(i) condițiilor ODIMM stipulate pentru accesarea părții de grant și

(ii) termenilor condițiilor și procedurilor operaționale ale liniilor de credit în vigoare, administrate de OGPAE prin intermediul IFP, care își vor asuma toate riscurile legate de partea de credit, evaluând conform procedurilor sale de credit eligibilitatea proiectului și a cheltuielilor propuse spre finanțare.

Componenta IV. Monitorizare

Activitățile Componentei IV au ca scop evaluarea realizării proiectelor investiționale, identificarea și diminuarea riscurilor care pot provoca situații de criză, determinarea tacticilor

de comunicare cu beneficiarii de resurse financiare nerambursabile, precum și evaluarea impactului acestora, ceea ce presupune:

- 1) procesul de monitorizare a beneficiarului de către ODIMM;
- 2) urmărirea respectării condițiilor și utilizării resurselor financiare conform destinației stabilite în contractul de finanțare nerambursabilă;
- 3) perioada de monitorizare a beneficiarilor Programului va constitui 2 ani din data prezentării setului complet de acte care confirmă utilizarea resurselor financiare.

Perioada de monitorizare pentru proiectele finanțate în cadrul Componentei III va fi efectuată de către ODIMM, IFP și OGPAE. Termenul de monitorizare pentru porțiunea de grant va constitui minim 2 ani de la prezentarea setului de acte care confirmă utilizarea resurselor financiare nerambursabile conform destinației. Pe parcursul perioadei de monitorizare IFP intermediare vor prezenta rapoarte privind progresul proiectului și respectarea condițiilor de finanțare.

ODIMM va efectua monitorizarea la etapele de pre-finanțare și post-finanțare a proiectelor și va solicita de la beneficiari și/ sau IFP periodic rapoarte de performanță.

5. Fundamentarea economico-financiară

Termenul de implementare al Programului este de 36 de luni, cu posibilitatea de a fi prelungit pe baza mijloacelor financiare suplimentare disponibile.

Implementarea Programului necesită un buget estimativ de 20 milioane MDL anual, bugetul total al Programului pentru perioada de implementare de trei ani constituind în medie 60 milioane MDL, cu posibilitatea de a fi suplinit cu fonduri ale donatorilor locali și externi.

Până în prezent, circa 500 de tineri au inițiat propriile afaceri. În cadrul Programului, au fost selectate pentru finanțare, peste 400 proiecte investiționale. Suma granturilor aprobate constituie **56,34 mil. MDL**, ceea ce favorizează **investiții în economie** de circa **93,66 mil. MDL**. Astfel, se constată efectul economic multiplicator a investițiilor în economie (1 leu acordat sub forma de grant atrage circa 1,66 lei investiții în economie). Implementarea proiectelor investiționale aprobate spre finanțare vor contribui la crearea a **circa 700 locuri de muncă**. Circa **75%** din afacerile create de tineri activează **în zonele rurale ale țării**. Este de menționat că, 48 % din afacerile finanțate sunt create/administrate de către femei, iar 35 afaceri sunt create **de către tineri defavorizați**.

Pentru implementarea Programului, Ministerul Economiei a planificat în Strategia sectorială de cheltuieli CBTM 2022-2024 pe sectorul „Dezvoltarea sectorului privat”, în cadrul Sub-programului 5004 „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii” resurse financiare pentru anii: 2022 – 20 000,0 mii lei; 2023 – 20 000,0 mii lei; 2024 – 20 000,0 mii lei.

Totodată, de curând a fost realizată actualizarea planificării bugetare, conform Strategiei sectoriale de cheltuieli pentru perioada 2023-2025, în cadrul căreia *la măsurile/acțiunile de politică specifice asumate de către Guvern, **nereflectate în limitele de cheltuieli/linia de bază de cheltuieli***, pentru Programul „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” au fost planificate mijloace financiare suplimentare, a câte 20 000,00 mii MDL anual.

Conform noului Program, ODIMM își propune facilitarea accesului la finanțare pentru cel puțin 100 companii, anual. Acest indicator vine să susțină creșterea investițiilor în economie cu cca 30 mil. MDL anual și crearea/menținerea a cel puțin 100 locuri de muncă, inclusiv în zonele rurale.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de hotărâre nu necesită modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative noi. Proiectul stabilește intrarea în vigoare la momentul publicării, pentru ca companiile să poată obține cât mai repede suport prin intermediul Programului. Or, în condițiile actuale de criză, agenții economici au nevoie de suport din ce în ce mai mult.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost plasat pe pagina guvernamentală www.particip.gov.md, urmare examinării acestuia în cadrul ședinței secretarilor generali.

8. Constatările expertizei anticorupție

Informația referitoare la concluziile expertizei este reflectată în tabelul de sinteză

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei este reflectată în tabelul de sinteză.

11. Constatările altor expertize

Alte expertize nu sunt necesare.

Secretar de stat

Vadim GUMENE